పెద్దకథ

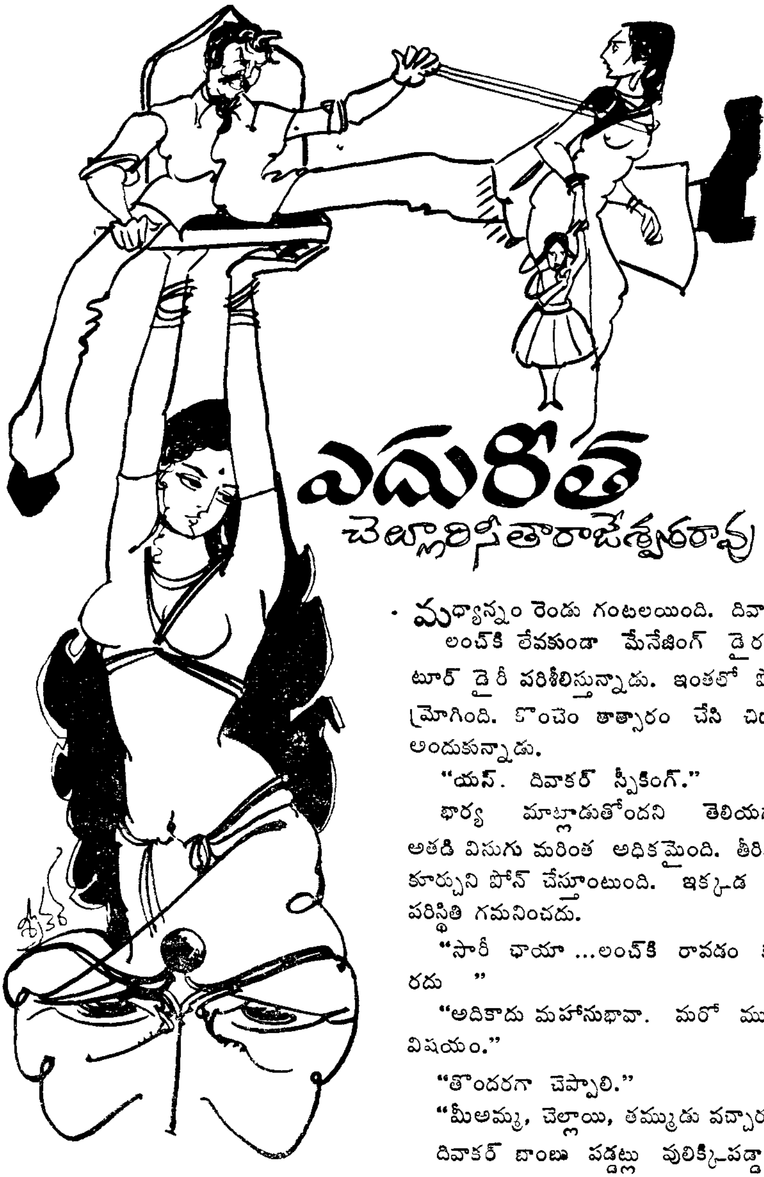

ఎదురీత

చెళ్లూరి సీతారాజేశ్వరరావు

మధ్యాన్నం రెండు గంటలయింది. దివాకర్ లంచ్‌కి లేవకుండా మేనేజింగ్ డైరక్టర్ టూర్ డైరీ పరిశీలిస్తున్నాడు. ఇంతలో ఫోన్ మ్రోగింది. కొంచెం తాత్సారం చేసి చిరాగ్గా అందుకున్నాడు.

"యస్. దివాకర్ స్పీకింగ్."

భార్య మాట్లాడుతోందని తెలియగానే అతడి విసుగు మరింత అధికమైంది. తీరికగా కూర్చుని ఫోన్ చేస్తూంటుంది. ఇక్కడ తన పరిస్థితి గమనించదు.

"సారీ ఛాయా ...లంచ్‌కి రావడం కుదరదు "

"అదికాదు మహానుభావా. మరో ముఖ్య విషయం."

"తొందరగా చెప్పాలి."

"మీఅమ్మ, చెల్లాయి, తమ్ముడు వచ్చారు."

దివాకర్ బాంబు పడ్డట్లు వులిక్కిపడ్డాడు.

తనేం పొరపాటు వినలేదు కదా! రెట్టించాడు. తను విన్నది నిజం.

"ఎందుకట?" నిరుత్సాహంగా అడిగాడు.

"మిమ్మల్ని చూడాలనిపించిందేమో!"

ఆమె కంఠంలో హేళన వినిపించింది. దివాకర్ చిరాకు మటుమాయమైంది. దాని స్థానంలో బాధ ఆక్రమించింది. తనవాళ్ళ రాక సంతోషాన్ని కలిగించడం లేదు. అవమానాన్ని రెచ్చగొడుతోంది. వాళ్ళ స్థానం ఎంత అల్ప మైనదో తనకి తెలియనిది కాదు. వాళ్ళు బహి ష్కృతులు. తమ మధ్యకి రావడం వికసించిన పువ్వులలో నిన్నటి పువ్వులు కలపడమే.

వాళ్ళనుంచి బయటపడి సరిహద్దు ఏర్ప రుచుకుని ఛాయతో బొమ్మరిల్లు నిర్మించు కున్నాడు. వారి యిమపపాదాలకి తన అద్దాల మేడ బీటలు తీస్తుంది. వేకువ అసురసంధ్య అవుతుంది.

"వెళ్ళిపొమ్మని చెప్పలేక పోయావా?"

"మనుషులపై మాటలు పనికివస్తాయి."

"నేను వచ్చేసరికి వెళ్ళిపోవాలని చెప్పు."

"అంత సులభంగా కదిలేలా లేరు. హాస్పి టల్‌కి వచ్చారుట."

"డర్టీ హెల్" దివాకర్ ఫోన్ పెట్టేశాడు.

సిగరెట్ వెలిగించి డెస్క్‌మీద కాళ్ళు జాపి బద్ధకంగా కూర్చున్నాడు. చెయ్యవల్సిన పని చాలా వుంది. చెయ్యాలనిపించడం లేదు.

ఫోన్లో విన్న విషయాన్ని మరిచి పనిలో జొరబడదామన్నా వీలులేకుండా వుంది. అంత రంగమంతా ఇటుక బట్టీలు వెలిగించిన పొగలా వ్యాపించింది. తన దగ్గరకి రావద్దని చాలాసార్లు ఉత్తరాలు రాశాడు. సున్నితంగా చెబితే వినే మనుషులు కాదు వాళ్ళు. వాళ్ళ జీవిత విధానం తనకి సరిపడక, నచ్చక ఛేధించుకుని బయట పడ్డాడు. వాళ్ళనికూడా తనలా మారమన్నాడు. కోరాడు, బ్రతిమాలాడు, ప్రార్థించాడు.

వారసత్వాన్ని వదలడానికి వాళ్ళు సుము ఖులుకారు. పురోగమనంలోని కొత్తని వాళ్లు హర్షించలేరు. బురదలో దొర్లుతున్నా ఘనంగా కనిపిస్తుంది గతం. తను చేసింది వాళ్ళదృష్టిలో తిరగబాటు.

"పొగరబోత్తనంరా. .." అన్నారు తన యింట్లో వాళ్ళేకాదు, బయట వాళ్ళుకూడ.

డిగ్రీ తీసుకున్నాక, నిరుద్యోగ పర్వాలలో తన జాతిని మేల్కొలుపుదామని కళావంతుల సంస్కరణ సమావేశాలు సభలు ఏర్పాటుచేసి భోగం మేళాలు నిషేధించమని విజ్ఞప్తిచేశాడు. ఉపన్యాసాలకి మనుషులు మారిపోరని తనకి తెలుసు. సానుభూతి చూపేవారు తక్కు వయినా శ్రమించాడు.

"వీరేశలింగం బయలుదేరాడయ్యా!" హేళన చేశారు.

ఆ మహానుభావుడితో తను సరిపోడు. సూర్యుడి ముందు కొవ్వొత్తిలాంటివాడు. ఆయనే ఎన్నో ఎదురు దెబ్బలు తిన్నాడు. తనెంత?

తమ చుట్టూ పేరుకున్న చీకట్ని పోగొట్ట డానికి తను ఉద్యమం లేవదీశాడు. రాత్రికి రాణుల్లా తయారై, రూపాయిలకి శరీరాలని అమ్ముకుంటూ 'మేళాలంటూ' వీధుల్లో బూతు నాట్యాలు చేస్తూ కొవ్వొత్తిలా తొందరగా ఆరి పోయే కళావంతుల కుటుంబాలు. బయట పడాలని పట్టుదలగా ప్రతిఘటించాడు. తన వాళ్ళే తనకి శత్రువులు. బయటివారు శత్రువులు కావడానికి ఏంతేముంది?

ఎన్నో బాధలు కలిగాయి. తిట్టారు. కొట్టారు. వూరినుంచి పంపించెయ్యాలని చూశారు. ఆ ఎదురు దెబ్బలకి తనకీ నైరాశ్యం ముంచు కొచ్చింది. అలాంటి సన్నివేశంలో పార్వ తీశం వెన్నుతట్టేవాడు.

"మనం కొండ మీదకిరాయిని ఎక్కిస్తు న్నాం దివా! దానికి ఎంతో ఓర్పువుండాలి. సంస్కర్త వెనుకంజ వేస్తే జాతేం బాగుపడు తుంది?"

తన కృషి యింత పెద్ద సమస్యకి సరిపో తుందా? సముద్రంలో చిన్న డింగీమీద పయ నిస్తున్నాడు. జలరాశిని దాటుకుంటూ రేవు సమీపిస్తాడా? లేదా కెరటాలు బలిపీఠం ఎక్కి స్తాయా?

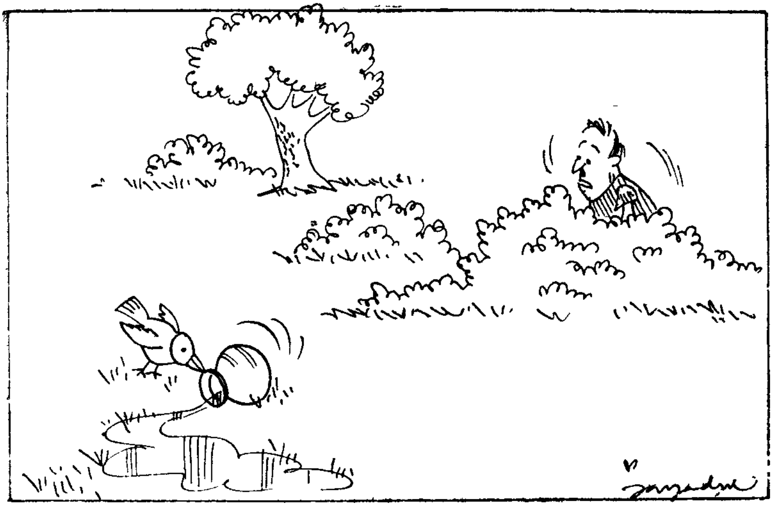

పార్వతీశానికి తెల్సిన యస్. ఐ. ఆ ప్రాంతానికి వచ్చాడు. పార్వతీశం, తను ఆయన దర్శనం చేసుకున్నారు.

"తప్పక సాయం చేస్తాను," అన్నాడా యన.

దాంతో తనకి కొండంత ఉత్సాహంపచ్చింది. ఇన్నాళ్ళు పోలీసు శాఖ తనకి అందుబాటులో లేదు. మేళం విషయంలో రిపోర్టు యిచ్చినా అవతలి వైపున మేసి పట్టించుకునేవారు కాదు.

బయట కాలింగ్ బెల్ మ్రోగడంతో దివాకర్ ఆలోచనలనుండి వీడిపోతూ 'కమిన్' అన్నాడు నిటారుగా కూర్చుని.

సుషమ టైపుచేసిన కాగితాలు డెస్క్ మీద పెట్టింది. వాటిమీద హడావిడిగా సంతకాలు పెట్టేస్తూ "వెంటనే డిస్పాచ్ చేసెయ్యి" అన్నాడు.

సుషమ వాటిని అందుకుంటూ తలూపింది.

"ఈ ఫైలు రాజశేఖరం గారికియ్యి. ఆయన డ్రాఫ్టు చేశాక అన్ని బ్రాంచీలకు నోటీస్ పెయ్యి."

"యస్సార్" సుషమ వెళ్లిపోయింది.

రెండున్నరయింది. భోజనానికి వెళ్ళ బుద్ధి కాలేదు. ప్యూన్ చేత టిఫిన్ తెప్పించుకున్నాడు. ఆకలి శాంతించింది.

ఆలోచనలు తిరోగమించాయి.

తనుచేస్తున్నదంతా అడవిగాచిన వెన్నెలగా వుండేది. ప్రత్యర్థులదే పై చెయ్యిగావుండేది. "నువ్వెట్రా మమ్మల్ని శాసించేది?"అని మీసం తిప్పేవారు.

అవును మరి వారికి డబ్బుంది. పలుకుబడి వుంది. అంతస్థువుంది. వారిని తను ఢీ కొట్టడం ఏనుగమీదకి కుక్క వెళ్ళడమే!

వారసత్వంనుంచి వచ్చిన ఆస్తితో జీవించే బడుద్ధాయిలూ, ప్రజాసేవ ముసుగులో సింహాసనం ఎక్కే ప్రముఖులూ, వ్యాపారంలో రెండు చేతులా సంపాదించే పెద్దలూ, ఇంట్లో వున్నది తగలేసుకునే మధ్య తరగతి వాళ్ళూ చీకటి పడేసరికి తమ పేటలో ప్రత్యక్షం. వాళ్ళ సరదాలకి తను అడ్డుగోడయ్యాడు.

తన కులంవాళ్ళే వారితో చెయ్యి కలిసారు.

మేళాలు జరుగుతున్నప్పుడల్లా తనకి శల్య వేదనగానే వుండేది. ఏమీ చెయ్యలేని అసమర్థత. ఏదో చెయ్యాలన్న తపన. ఈ మేళాల వల్ల తమవారి సంపాదన ఎలావున్నా, కావలసినంత ప్రచారం. 'ఆసాని యిలా వుంటుంది.' 'ఈసాని యిలా వుంటుం'దన్న — ప్రచారం

లభించి వ్యాపారం జరుగుతుంది.

దాన్ని అరికడితే . .

సగం సమస్య తీరుతుంది.

నలుగురిలో శరీరాన్ని అందులోని లావణ్యాన్ని వీలైనంత పచ్చిగా ప్రదర్శితం చేస్తూ, అసహ్యంగా బూతులతో విమర్శింపబడుతూ 'కులవృత్తి' పేరుతో శిథిలమైపోతున్న కళావంతుల కుటుంబాలు ఎప్పుడు బాగుపడతాయి? ఈ దారి రాజమార్గం కాదని తను చెప్పడం గుడ్డివాడికి అద్దమిచ్చినట్లే అయింది.

ఇది తిమిరంతో సమరం. ఒక్క అడుగు ప్రగతి వెయ్యడానికి వేయి అడుగుల పాత సంస్కృతిని దూకి రావాలి.

ఇటువంటి పరిస్థితిలో యిన్స్పెక్టర్ భాస్కరంగారు రావడం కొంచెం ధైర్యమిచ్చింది. పైగా తన స్నేహితులు కొందరు వారి ప్రాంతాలలో వుద్యమం ప్రారంభించారు. వుద్యమం వ్యక్తినుంచి వ్యవస్థకి ప్రాకింది.

మేళంమీద రిపోర్టు యివ్వగానే తన స్క్వాడ్తో భాస్కరంగారువచ్చి వ్రాలేవారు. రైడ్స్ జరగడంతో మేళాలు ఆడేవారికి, ఏర్పాటుచేసేవారికి భయం పట్టుకుంది. దండం దశ గుణం భవత్.

యస్. ఐకి లంచాలు చూపించారు.

భాస్కరంగారు మనిషికాదు. మానవత్వమున్న మనిషి. ఈ ఎరలకి ఆయనలొంగలేదు.

దివాకర్ సత్తా నలుగురికీ తెలిసింది. దారి బంధింపబడటంతో అవతలివారు పిచ్చెక్కిపోయారు. సవాళ్లు విసిరినవారు సంధికివచ్చారు. కులంలోని పెద్దలు, యితరులు తనకీ లంచాలు చూపించారు.

ఎటువంటి బలహీనతలకీ తను లొంగే రకంకాదు. అందరికీ తనమీద కసిగావుంది. ఇంటా బయటా శత్రువులే!

ఒకసారి ఛయిర్మన్గారి దగ్గర్నుంచి కబురు వచ్చింది. ఆహ్వానం తనకి ఆశ్చర్యంగానే వుంది. ఇదో ఎత్తుకాదు కదా!

ఛయిర్మన్ బసవరాజుగారు సాదరంగా ఆహ్వానించారు. కుశల ప్రశ్నలువేశారు. టిఫిన్ కాఫీ తెప్పించారు. తనువద్దన్నాడు.

"కుర్రాళ్లు తినాలోయ్. తీసుకో" ఆయన ముఖమాటం పెట్టారు.

అకారణమైన దయ దేనికి ప్రాతిపదికో?

"ఇంకా వుద్యోగం రాలేదా?"

"లేదండీ నాలాంటి సామాన్యుడ్ని ఎవరు చూస్తారు?"

ఆయన భుజం తట్టారు. "అలా నిరుత్సాహపడకోయ్ నీలాంటి తెలివైనవాడు ఖాళీగా వుండకూడదు. మన మున్సిపాలిటీలో ఖాళీలు వస్తున్నాయి. అప్లికేషన్పెట్టు. పోస్టింగ్ యిస్తాను."

బసవరాజుగారు రాజకీయవంశంలో పుట్టాడు. చిన్నప్పటినుంచి పదవులు తెచ్చే రాజకీయాల్లో తిరుగుతున్నాడు. ఉత్తపుణ్యానికి ఆయన సాయం చేసేరకంకాదు. గతంలో తను వుద్యోగం నిమిత్తం రెండుసార్లు సిఫార్సులతో ఆయన దర్శనం చేసుకున్నాడు.

"చూద్దాం అవకాశాలు రానీ!" బుజ్జగించి పంపించాడు.

అవకాశాలు వచ్చినా, అవి తనదాకారాలేదు. తను విసిగి ఆయన దగ్గరకి మరి పోలేదు: ఈనాడు చిటారికొమ్మన వుండే మిఠాయి పొట్లం చేతిలో వుంది.

బసవరాజుగారి ప్రవర్తన సంశయాస్పదంగా వుంది. ఏదోచెప్పాలని తంటాలుపడుతున్నాడు. ఇంకేదయినా వుందా?

"చూడు దివాకర్! యిచ్చి పుచ్చుకోవడం మన సంప్రదాయం. నీకు వుద్యోగం కావాలి. యిస్తాను. మేళాల విషయంలో నీ పట్టుదల సడలించుకో. ఉత్సవాలకి, పెళ్ళిళ్ళకి మేళాలు ఆడటం రివాజే కదా!"

క్లూ తెలిసిపోయింది. స్పష్టంగా తను అనుమానించినదే నిజమైంది. బసవరాజుగారు చేప వుందని తెలిస్తేనే ఎర చూపిస్తారు. వుద్యోగం విషయానికి మరో సందర్భంలో అయితే ఎగిరి గంతేసేవారు. ఉద్యోగం తనకి నేడు ముఖ్యావసరం. తన కాళ్ళమీద నిలబడవచ్చు. ఎవరి దయా అక్కరలేదు.

ఒకవైపు బ్రతుకు తెరువు... మరొకవైపు ఆశయం.

దేన్ని కోరుకోవాలి? దేన్ని విసర్జించాలి? అటా? ఇటా? ఇంత సమరం సాగించి బ్రతుకు తెరువుకి బలిచేయడమా?

"నువ్వు చేస్తున్న కృషి మంచిదే. నీవు వేసిన బీజం ఫలించడానికి చాలాకాలం పడుతుంది. మార్పు అన్నది క్రమంగా. రావాలి. ఒక్కసారి రాదు. అందరి కోసం నీ జీవితాన్ని ఖరాబు చేసుకుంటావా? మేళాలు ప్రదర్శించడం ఈనాటిదా? మానేస్తే వారికి మాత్రం మరో దారేముందోయ్!" ఆయన తీయగా నచ్చ చెప్పసాగేరు.

"క్షమించాలి. మేళాల విషయంలో నేను రాజీపడలేను. వాటిని నిషేధించడానికి మీలాంటి నాయకుల అండదండలు ఆశించాను. మేళాలను ఎందుకు ప్రోత్సహించాలి ?వాళ్ళు వేసే తింగర గంతులు కళ అందామా? ఇంతకంటె బాగా వినోదాన్నిచ్చే సంగీత విద్వాంసులు, కూచిపూడి నాట్యకారులు వున్నారు. వాటిని ఏర్పాటు చేస్తే వారికీ, మనకీ లాభం."

తన మాటలు ఆయనకి కోపాన్ని రప్పించాయి. "నిన్ను వుపన్యాసాలు యివ్వడానికి పిలవలేదు. ఉద్యోగం కావాలంటే ."

"మేళం జరుపుకో నివ్వాలి."

"కరెక్ట్. ఏం కావాలో కోరుకో."

"మీకు పనికి వచ్చేలా మాత్రం కోరుకోను."

"నీ ఖర్మ .."

"షరతులతో మీరు చేసే సాయం నా కవసరం లేదు! సెలవ్!" తను విసురుగా బయటకి వచ్చేశాడు.

జరిగింది రాగానే పార్వతీశంతో చెప్పాడు.

"ఇలా నీ అద్దు తీర్చుకోవాలను కున్నాడు. బాగా చెప్పావ్." పార్వతీశం భుజం తట్టాడు. అతడే ఆ రోజుల్లో కొండంత అండ. ప్రతీ చిన్న విషయానికీ అతడే ఆధారం. తను నిరుత్సాహ పడితే, పార్వతీశం వెన్ను తట్టి నిలబెట్టేవాడు.

గతానికి వర్తమానానికి ఒక నిరంతర పోరాటం జరుగుతూంటుంది. గతం ఒక విజయాన్ని సాధిస్తే ఉద్యమాన్ని పునాదులనుంచీ నిర్మించాలి. వర్తమానం సాధించే విజయం కొత్త వూపిరిపోస్తుంది.

వ్యక్తులయొక్క ఉమ్మడిశక్తి సమాజం. ప్రాతినిధ్యం వహించిన వ్యక్తులతో ఏర్పడిన సమాజం భిన్న భిన్న వర్గాలతో వేర్వేరు అభిరుచులతో వుండి సమిష్టి రూపం అన్నివేళలా అద్దంలోని ప్రతిబింబంలా స్పష్టంగా కనిపించదు. సంఘం వ్యక్తిని వేటాడుతుంది. వ్యక్తి సమాజాన్ని వుపయోగించుకుంటూనే బానిసగా లొంగ దీసుకోవాలని ఆత్రపడతాడు.

తను సాగించే సమరం స్వల్పమైనది కాదు.

(వి) చిత్ర విజ్ఞానం

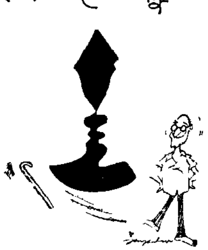

టోక్యో యూనివర్సిటీలోని డాక్టర్ టోమోసో బ్యూరోఒగాటా నలభై యేళ్ళుగా హార్మోనుల మీద పరిశోధనలు చేశారు. ముద్దు పెట్టుకుంటున్నప్పుడు నోటిలో లాలాజలంలో ఒక హార్మోను కలుస్తుందట. ఈ హార్మోను దేహాన్ని శక్తివంతంగానూ, ఆరోగ్యవంతంగానూ వుంచడమే గాకుండా, ముసలితనం వెంటనేరాకుండా కాపాడుతుందట! అందువల్ల ముద్దులో యౌవనాన్ని కాపాడే మహత్య ముందంటున్నారు ఒగాటా. కొందరికి పదేపదే ఉమ్మి వేసే అలవాటుంది. వీరు లాలాజలాన్ని వృథాచేస్తూ దానిలోని హార్మోనులను పోగొట్టుకుంటారు. ఇలాంటి వాళ్ళకి 45 ఏండ్లకే ముసలితనం ప్రాప్తిస్తుందని కూడా అంటున్నారు డాక్టర్ ఒగాటా!!

ఒక అరణ్యాన్ని నరికి సాగు చెయ్యాలంటే ఎంత శ్రమపడాలో దానికి రెట్టింపు పడాలి.

పార్వతీశం జబ్బుపడటం, యిన్‌స్పెక్టరు మారిపోవడంతో తన సమస్య మొదటికి వచ్చింది. కొత్త యస్. ఐ. రూపాయల మనిషి.

తిరిగి మేళాలు ప్రారంభమైనాయి. తనకి ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది. ఆ రోజు ఎలాగయినా ఆపాలని మేళాలకి బళ్ళు బయలుదేరుతూంటే రోడ్డుకి అడ్డంగా పడుకున్నాడు.

"నా మీదనుంచి వెళ్ళండి."

మైనర్ రాజు అక్కడే వున్నాడు.

"అంత పనీ జరుగుతుందిరా వెధవా . లే " అంటూ బూటులో గుండెల మీద తన్నాడు.

తను తిరగబడటంతో అతడి మనుషులు కర్రలతో మీద పడ్డారు. తనకి తెలివి వచ్చేసరికి గాయాలతో రామాలయం అరుగు మీద వున్నాడు.

ఎవరూ తనకోసం రాలేదు.

గాయాల బాధ; శీతకాలం చలి. రెండ్రోజుల పాటు అక్కడే నరకాన్ని చూశాడు.

ఇది ప్రగతియిచ్చిన ప్రతిఫలం. సంస్కరణ యిచ్చిన బహుమతి. ఎవరికోసం తను శిధిలమైపోతున్నాడో, వారే తరిమి తరిమి కొడుతున్నారు.

ఎడారిలో ఏరువాక కోసం తపన.

శాంతికోసం అశాంతితో పోరాటమిది.

యుగ యుగాలకీ తీరని ఆరాటమిది.

భాస్కరంగారు వచ్చారని తెల్సి ఓపిక చేసుకుని వెళ్ళాడు. తనని చూసి ఎంతో యిదయ్యాడాయన.

"ఎవరో చెప్పు దివా? క్రిమినల్ కేసు ఫైలు చేస్తా."

"ఏం వద్దు సార్! నన్ని నరకంనుంచి బయటకి తీసుకుపొండి. మీ దగ్గర నౌకరుగా నయినా వుంటాను." ఆయన పాదాల మీద పడ్డాడు.

భాస్కరంగారు ఓదార్చి తనతో తీసుకు వెళ్ళారు. ఒక ప్రయివేటు నర్సింగ్ హోంలో చేర్పించారు. నెల రోజుల్లో మామూలు మనిషయ్యాడు.

ఉద్యోగ ప్రయత్నం కూడ ఆయనే చేశారు. రెండువేలు ఖర్చుపెట్టి ప్రయివేటు కంపెనీలో ఉద్యోగం యిప్పించాడు.

జీవితం మలుపు తిరిగింది. పాత వాతావరణం, ఆ మనుషులని మరచిపోయే ప్రయత్నం చేశాడు. పరాజయంతో పలాయనం చెయ్యడం అప్పుడప్పుడు తనకి గుర్తు వస్తున్నా . . కుక్క తోకని సరి చెయ్యడం ఎవరితరం?

ఆపదలు స్వీకరిస్తూ అందరి బాగుకోసం ఏద్చేకంటె, తనబాగుచూసుకోవడమేన్యాయం. అదే చేశాడు.

ఈనాడు మానేజర్ అయ్యాడు.

గడియారం అయిదు కొట్టింది.

దివాకర్ లేచాడు.

2

దివాకర్‌కి యింటికి వెళ్లాలనిపించలేదు. కారుని నేరుగా బీచ్‌కి పోనిచ్చాడు.

జనానికి దూరంగా కెరటాలకి దగ్గరగా కూర్చున్నాడు. సాయంత్రం చల్లగానేవుంది. అతడి మనసు మాత్రం వేడిగా వుంది.

తన వాళ్ళని ఎలా వదిలించుకోవాలో ఆలోచిస్తున్నాడు. ఛీ సిగ్గులేని మనుషులు? ఎవరు పిలిచారని వచ్చారు? తనకీ వారికీ మధ్య ఏ సంబంధంలేదు.

ఛాయ ఏమనుకుంటోందో? వాళ్ళని బట్టి తననికూడ అల్పంగా చూస్తుందా?. అది తను భరించలేడు.

రెండేళ్ళ క్రితం తను స్టెనోగా తన ఆఫీసుకి వచ్చింది. వేళా విశేషం వల్ల తమ మధ్య పరిచయం ప్రేమకి దారితీసింది.

"పెళ్లి చేసుకుందాం... " అంది.

అది తనకి యిష్టమే కాని భయపడ్డాడు. కులాంతర వివాహం. తన వైపునుంచి ప్రతిఘటన లేకపోయినా, ఆమె తరఫు వాళ్ళు అంగీకరిస్తారా?

"మా నాన్నగార్కి కులాభిమానం వుంది.

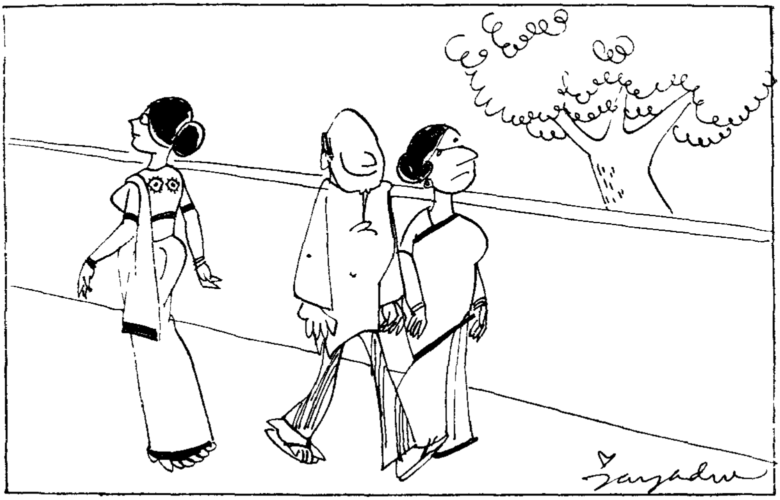

బ్రాహ్మణులలోనే మంచి సంబంధం తెచ్చి చెయ్యాలని గత నాలుగేళ్ళుగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. కట్నాలు వేలమీద ఆయన యివ్వలేరు. ఇంతలో రిటైరయ్యారు. ఆయన సంపాదించినది అక్కయ్య పెళ్ళి అప్పులు తీర్చడానికి సరిపోయింది. నాపెళ్ళి గురించి ఆయన దిగులు పడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో మన పెళ్ళికి ఆయన అభ్యంతర పెట్టరు." అన్నది తను.

ఆమె అన్నది నిజం. సదాశివంగారు రాజీ పడినట్లు కనిపించినా, ఎంతో వుత్సాహంగా మా పెళ్లి జరిపించారు.

ఏకాకిగా కుమిలిపోతున్న వేళలో ఛాయ స్నేహం కొండంత బలమిచ్చింది. సుఖానుభూతి స్వప్నాలు అనుభవంలోకి వచ్చాయి. ప్రభాతం వుందని తెలిస్తే అంధకారాన్నీ, తిరిగి కల్సుకోవడముంటే వియోగాన్నీ భరించవచ్చు. కుటుంబం, దాని చల్లని నీడ, ఛాయ అనురాగం రోజులని క్షణాల్లో పెడుతున్నాయి. అమృతం కురుస్తున్న వేళలో హాలాహలంలా, పంట మీదవున్న వరిచేనుపై పడే మిడతల దండులా వీళ్ళు వచ్చి పడ్డారు.

ఎనిమిదిన్నరకి దివాకర్ యింటికి వచ్చాడు. ఛాయ కారిడార్‌లో పాపని ఆడిస్తూ కనిపించింది. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. 'వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారేమో' అనుకుంటూ ఆమె ప్రక్కగా సోఫాలో కూర్చున్నాడు.

"మీకోసం రెండుసార్లు ఫోన్ చేశాను."

దివాకర్ తలూపాడు.

"అలావున్నారేం?" ఛాయ అనుమానంగా అడిగింది.

ఆమెలో ఏదయినా మార్పు కనిపిస్తుందేమోనని పరీక్షగా చూశాడు. ఆశించినది కనిపించలేదు.

"అన్నం వడ్డించెయ్."

ఛాయ పాపనితీసుకుని లోపలకి వెళ్లిపోయింది. దివాకర్ ఒక్కనిముషం సోఫాలో అటు ఇటు తిరిగి లేచాడు. పోలయ్య గారేజ్ తాళాలు తెచ్చి యిచ్చాడు.

"బోట్ హవుస్ దగ్గిర మాట లెవరు?"

"బంధువులు "

దివాకర్‌కి అర్థమైంది. చిరాగ్గా లోపలికి నడిచాడు. స్నానం చెయ్యాలనిపించలేదు. లుంగీ చుట్టుకుని భోజనానికి కూర్చున్నాడు.

"మిమ్మల్ని కల్సుకుని కాని వెళ్ళరట?" వడ్డిస్తూ చెప్పింది.

"డబ్బుకోసం వచ్చారేమో. పడేసి పొమ్మన లేకపోయావా?"

"ఆమాట మీరు చెప్పాలి."

దివాకర్ వేగిరం భోజనం పూర్తిచేసి, పాన్ నములుతూ హాల్లో కూర్చున్నాడు. "ఛీ దరిద్రులు వచ్చిపడి మనశ్శాంతి లేకుండా చేశారు."

జీవితం ఎంత తియ్యగా కనిపిస్తుందో అప్పు డప్పుడు రెట్టింపు చేదుగాకూడ కనిపిస్తుంది: సుఖదుఃఖాల మధ్య సమాన నిష్పత్తి ఎప్పుడూ వుండదు. పీడనం ఎక్కువయితే తులాదండం వంగుతుంది. దూరంగా కనిపించే ఇంద్ర ధనస్సుపై మమకారం రేగుతుంది.

"దివా?"

పిలుపుకి తల ఎత్తాడు. తనతల్లి. రంగా జమ్మ. యాభైకే మనిషి వంగిపోయింది. లావణ్యం మాసిపోయి, వయసు యింకిపోయి పాదున మాడిపోయిన ఆనపకాయలావుంది. తనతల్లి అని భావించడానికి సిగ్గువేసింది.

"ఎందుకొచ్చావ్?" కరకుగా అడిగాడు.

రంగాజమ్మ నిలబడలేక, కుర్చీపై కూర్చో డానికి భయపడి, నేలమీద చతికిలపడింది. "ఎక్కడున్నావో మాకో వుత్తరం ముక్క రాస్తే యేంరా? ఏమైపోయావోనని హడిలి పోయాం."

"ఎందుకు రాయాలి మీకు?"

రంగాజమ్మ ఖిన్నురాలైంది. "ఆరోజు దెబ్బలతో నిన్ను యింటికి తీసుకువద్దామను కున్నాము. కులంవాళ్ళు వెలివేస్తారని భయ పెట్టారు. భాస్కరంగారితో వెళ్ళావని తెలిసి వూపిరి పీల్చుకున్నాం."

దివాకర్ ఆసంజాయిషీ నమ్మలేదు. "మీరు పిలవలేదని నేనేం ఏడవలేదు. మీరు యిక్క డికి ఏ ధైర్యంతో వచ్చారో అర్థం కావడం లేదు. నేను పెళ్ళిచేసుకున్నాను. గౌరవంగా బ్రతుకుతున్నాను. శరీరాన్ని అమ్ముకు బ్రతికే వాళ్లు యిక్కడికి రాకూడదు. మీకెలాగూ లేదు పరువు, నాదికూడ పాడుచెయ్యకండి."

కొడుకు నిర్మొగమాటానికి రంగాజమ్మ విస్తుపోయింది. బాధపడింది. 'మారిపోయాడు' అనుకుంది. దూరంగా వంటింట్లోంచి ఛాయ కనిపిస్తోంది. 'ఈ మహాతల్లి దయ' అనుకుంది. వ్యధగా. ఎదిగిన కొడుకుని ఏమంటుంది? "మేం నీకేం కాకపోవచ్చు. కాని నువ్వుమాకు అన్నీ. సరోజకి కడుపు నెప్పి పట్టుకుంది. డాక్టర్లు ఆప్రేషను చెయ్యాలన్నారు. మమ్మల్ని కాపాడవల్సింది నువ్వే."

దివాకర్ మరో సిగరెట్ వెలిగించాడు.

"రెండు నెలలనుంచి ఘోరమైన యిబ్బం దులు పడుతున్నాం. ఉన్న సొమ్ము దాని వైద్యానికి సరిపోయింది. అది సంపాదించక పోతే సంసారం ఎలా నడుస్తుంది? ప్రకాశం ఏ పనికీ ఆసరాకాడు. వాళ్ళనీ వీళ్ళనీ పట్టుకుని చిన్న వుద్యోగం వేయిస్తే ఆఫీసు సొమ్ము వాడేసి పీకలమీదకి తెచ్చాడు. ఇదంతా నా ప్రాణానికి వచ్చింది."

దివాకర్ వికటంగా నవ్వాడు. "మీరు డబ్బు మనుషులు. రోగాలతో పుచ్చిపోయిన వెధవ వచ్చి డబ్బు విసరగానే వళ్ళు అప్ప గిస్తారు. డబ్బు! డబ్బు! చేసుకున్నందుకు అనుభవించాలి!"

కన్నెరికంనుంచి ఎన్నో ఒడిదుడుకులు చూసింది రంగాజమ్మ. వేటికీ ఆమె చలించి పోలేదు. ఈనాడు ఎదిగిన కొడుకు అప హాస్యం చేస్తూంటే కన్నీళ్ళువచ్చాయి. ఎందు కొచ్చిన బ్రతుకనిపించింది. ఇంకేం మాట్లాడినా వ్యర్థమే అనిపించింది.

"నువ్వు కొండమీద వున్నావు. మేం కోనల్లో వున్నాం. నీ కళ్ళకి పురుగుల్లా కని పిస్తాం. మేం నలుగురిచేత చివాట్లుతినే వాళ్ళమే బాబూ."

వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ వెళ్ళిపోయింది.

దివాకర్ విస్తుపోయాడు. ఆ రాత్రి నిద్ర కూడ కరువైంది. పెంచుకున్న అంతస్థు తరిమి వేస్తోంది. మానవత్వం ఆదరించ మంటోంది.

తెల్లవారింది మామూలుగా. పాప కబుర్లు వింటూ వరండాలో కాఫీ త్రాగుతున్నాడు.

"అన్నయ్యా" అంటూ ప్రకాశం వచ్చాడు.

"ఏం?" కళ్లెగరేస్తూ చూశాడు.

ప్రకాశం బాగా ఎదిగాడు. హిప్పీలా జుట్టు పెంచాడు. మాసిపోయిన నీలం లుంగీమీద ఎఱ్ఱ పువ్వుల చొక్కా వేసుకున్నాడు. కొత్త వాతావరణంలోని బెరుకు ముఖంలో కనిపిస్తోంది.

"అమ్మ వెళ్లిపోదామంటోంది?"

"డబ్బు కావాలా?"

ప్రకాశం తలూపాడు.

"బ్యాంకు తెరవనీ. .యింట్లో వుందనుకున్నావా?" గర్జిస్తూ చెప్పాడు.

ప్రకాశం భయంగా నించున్నాడు. చిన్నప్పటినుంచి ఎరిగిన అన్నయ్య కాదనిపించింది.

దివాకర్ వెలిగించుకునే సిగరెట్ క్రింద పడింది. ప్రకాశం తీసి అందించాడు. "క్రింద పడ్డ సిగరెట్ కాలుస్తానా? వుంచుకో... 555 సిగరెట్ నీ ముఖం ఎప్పుడూ కాల్చివుండదు." గర్వంగా అన్నాడు.

"నాన్నాలూ . ఎవలూ " పాప అడుగుతోంది.

ప్రకాశం దృష్టి పాపమీద పడింది. వేకువలోని మందారంలా స్వచ్ఛంగావుంది ఆ పిల్ల.

అన్నయ్య ఏం చెబుతాడాని ప్రకాశం ఆశగా ఎదురుచూస్తున్నాడు. 'బాబాయి' అని తనే చెబుదామనుకుని, భయంతో ఆగిపోయాడు.

దివాకర్ పాపకేసి రుషగా చూశాడు. పాప కళ్ళు ఆడించింది. 'నీకెందుకురా?' అన్నట్లు చిరాగ్గా చూశాడు. ఇది ఎవరయినా తనకోసం వచ్చే సమయం. వీడ్ని గురించి అడిగితే తనకెంత తలవంపు?

దివాకర్ తమ్ముణ్ణి తనని పరీక్షగా చూసుకున్నాడు. తన వైభవం చూసి వాడికి కళ్ళు కుడుతున్నాయి. ఈ దశకి రావడం వీడి తరం కాదు. వాడున్న పరిస్థితులు పగ్గాలువేసి మరింత క్రిందకి లాగుతాయి. బ్రోకర్‌గా మనుషుల్ని తీసుకువస్తూ, రెండు వైపులా కమీషన్ తీసుకుని జూదాలు ఆడుతుంటూ మరింత పతనమవుతాడు.

"పోరా. ..ఇడియట్. . రాగానే పంపిస్తా" గట్టిగా కసురుకున్నాడు.

ప్రకాశం ముఖం నల్లగా మాడిపోయింది. దిగాలుగా బోట్ హవుస్‌కి వచ్చాడు. రంగాజమ్మ గుమ్మాలమీద కూర్చుంది. "ఏమైందిరా?" అనడిగింది. ప్రకాశం మాట్లాడలేదు. లోపలికెళ్ళి బెడ్డింగ్ మీద కూర్చున్నాడు.

"వాడికెంత పొగరుగా వుంది. మనం వెధవల క్రింద కనిపిస్తున్నాం. వాడికి కళ్ళునెత్తిమీద వున్నాయి. ఆయన పంపించే దాకా ఆగాలట."

"అవసరం మనది బాబూ" రంగాజమ్మ ఓదార్పుగా అంది.

క్రమంగా ఎండవచ్చింది. పొగమంచు కరిగిపోతున్నది. చెట్లమీదనుంచి ముత్యాల్లా రాలుతున్నాయి మంచు బిందువులు. ప్రక్కగానున్న బూరదకాల్వపైనుంచి దోమలు జూమ్మంటూ ఎగురుతున్నాయి.

"సరోజా . లే పొద్దెక్కింది." రంగాజమ్మ తట్టిలేపింది.

సరోజ బద్ధకంగా లేచి కూర్చుంది. "అప్పుడే తెల్లారిందే ."

"ఆ ..లేచి బట్టలు సర్దు పోదాం "

(వి) చిత్ర విజ్ఞానం

ఇది అరబ్ అక్షరాలతో లిఖించబడిన వాక్యం. దీని అర్థం "సర్వాంతర్యామి, సకలశక్తి సంపన్నుడైన భగవంతుడి ముందు ఏ శక్తీ ఏ బలమూ ఆగదు" అని. ఈ వాక్యంలో నాలుగు మీనారులతో కూడుకొన్న ఒక మసీదు దాగివుంది! అక్షరాలను అర్థవంతమైన వాక్యాలుగా పొందుపరచి వాటిని వస్తురూపంలో వ్రాయడాన్ని "కాల్లిగ్రఫీ" అంటారు!

సరోజ దగ్గర చురుకులేదు. తల్లి పోరు పెడుతున్నా ఆమె తెమిలేసరికి తొమ్మిదిన్న రయింది. అప్పటిదాకా కాఫీ పడకపోవడం ఆమెకి పిచ్చెక్కినట్లుంది.

"కాఫీ తెచ్చి పెట్రా ప్రకాశీ."

రంగాజమ్మ, ప్రకాశం డబ్బుకోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నారు. వాస్తవానికి వాళ్ళూ కాఫీ తాగలేదు. జరిగిన అవమానం యిద్దర్నీ కలచి వేస్తోంది.

"ఎవడు తెస్తాడే నీ మొగుడు? ఒక్కపూట త్రాగకపోతే కొంపలంటుకోవులే! ఏకంగా వెళ్లేటప్పుడు బజార్లో త్రాగుదాం " రంగా జమ్మ మందలించింది.

సరోజకి యిక ఆగడం దుర్భరంగాతోచింది. వానిటీ బ్యాగ్‌లోనుంచి చవక రకం సెంటు తీసి పూసుకుని "ఓసారి వదినగార్ని చూసివస్తాను." అని చెప్పులేసుకుంది.

"ఎందుకు వెధవ తిరగడం—ఆ మహారాణి నిన్ను పల్కరిస్తుందీ చివాట్లు లేవనా వెళ్ళడం? కావల్సిన వాడికేలేదు—దాని కుంటుందా?"

తల్లిని లెక్కచెయ్యలేదు సరోజ. బంగళా లోకి వచ్చింది. హాల్లో ఎవరూ కనిపించలేదు. రేడియోలో సినిమా పాటలు వస్తున్నాయి.

"వదినగారూ!" బిగ్గరగా రెండు మూడు సార్లు పిలిచింది.

ఛాయ వంటింట్లో వుంది. లోపలకి వస్తున్న సరోజని చికాకుగా చూసింది. అలా చొరవగా ఆమె రావడం యిష్టంలేదు. 'రావద్దు' అని చెప్పలేకపోయింది. స్టూలుతెచ్చి గుమ్మంలో వేసింది నవ్వుతూ.

"మీ యింటికి వచ్చినందుకు వుపవాసాలు చేయిస్తారా ఏమిటీ? కాఫీ పడకపోతే నాకు మతిపోతుంది. అప్పుడే మీరు రెండు మను షల క్రింద కనిపిస్తున్నారు."

సరోజ మాటలకి ఛాయ నవ్వింది. అతిథి ధర్మం మరచిపోయినందుకు నొచ్చుకుంది. గ్యాస్‌మీద కాఫీ నీళ్ళు పడేసింది.

"ఇల్లు బాగుందండి వదినగారూ అద్దిదా? కొన్నారా? అన్నట్లు పాప ఏది? అన్నయ్యా ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోయాడేమిటి?" తన ధోరణిలో మాట్లాడేస్తోంది ఆమె.

కొత్తలేకుండా గలగలా మాట్లాడే సరోజ ముందు బెట్టు చేయలేకపోయింది ఛాయ. ఆత్మీయం లేకపోయినా స్నేహంగా మాట్లా డింది.

కాఫీయిస్తూ "వాళ్ళకికూడ యివ్వు" అంది.

"భలేవారే వదినగారూ.. మిమ్మల్ని వదలి వెళ్ళాలనిలేదు. వాళ్ళు కాఫీ ప్రాణులేం కాదు లెండి."

ఛాయకి ఆమె భోళా మనిషిలా కనిపిం చింది. గులాబీ రంగు షిఫాన్ చీరలో అతిగా చేసుకున్న అలంకరణలో సరోజ అందంగా కనిపిస్తోంది.

"అన్నయ్యకి మామీద కోపం ఎందుకు చెప్పండి. మమ్మల్ని కాస్తచూస్తే ఏం పోయింది? గోదావరిలో ఓ బిందెడు నీళ్ళు తీసు కుంటే నష్టమా నదికి?"

బురదలో పడిపోయిన విలువైన వస్తువుగా కనిపించింది సరోజ. ఛాయ బెట్టుతనం మాని కుశల ప్రశ్నలు వేసింది.

"మీరు అదృష్టవంతులు వదినగారూ! దేనికీ లోటులేదు. నవ్వులు కురిపించే పాపవుంది. ఆపిల్లే కొండంత వెలుగు. నాలుగేళ్ళనుంచి బిడ్డలకోసం ఆరాటపడుతున్నాను. ప్రతిసారీ అబార్షనే. మా బ్రతుకుల్లో నాది అని చెప్పుకో డానికి ఏమీ వుండదు వదినగారూ!"

ఛాయ సానుభూతిగా చూసింది.

"అందాన్ని కరిగించుకొని కోట్లు సంపా దించినా మాలోచి వరికేం మిగలదు వదినగారూ! సంపాదన అందం వున్నదాకే. తర్వాత రాబడి వుండదు. వెనుకటి ఆడంబరాలు మాత్రం పోవు. సంపాదించినది వాటికి తగలేస్తాం."

"నీకయినా మీవాళ్ళు పెళ్లిచెయ్యవలసింది సరోజా!"

"ముందర మాఅమ్మ అనుకుంది.కానీ.. "

"ఏం?"

"అన్నయ్య చదువుకోసం ఆగిపోయింది.

(వి) చిత్ర విజ్ఞానం

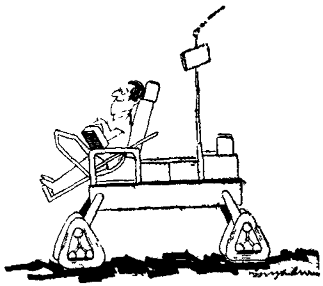

ఇది నాసా (NASA) నిర్మించిన అంగారక శకటం: ఈ బండి ఒక్క నీటి మీదతప్ప, మరెటు వంటి ప్రదేశం మీదయినా అతి సునాయాసంగా "నడవ" గలుగుతుంది: బ్యాట్రీ విద్యుచ్ఛక్తితో యీ బండిని నడపడం అతిసులభం కూడా. ఎడ్వర్డ్ రైన్ విక్కి అనే వ్యోమ శాస్త్రజ్ఞుడు ఈ బండిని నిర్మించాడు:

నాకు పెళ్ళిచేస్తే సంసారమెలా గడుస్తుంది?"

ఛాయ హీనస్వరంతో అడిగింది. "యిది మీ అన్నయ్య కిష్టమా?"

"ఏం చేస్తాడు? చదువు ఆగిపోతుందని భయపడి వుంటాడు."

ఛాయకి రంగులరాట్నం తిరుగుతున్నట్లు వుంది. శరీరం కంపించింది. వారిద్వారా పైకి వచ్చి వాళ్ళనే తప్పుపడుతున్నాడు. వాళ్ళు . ఆ చరిత్రహీనులు. ..తనకి రాజమార్గంవేశారు. హారతిపట్టారు.

సరోజ మాట్లాడుతున్నా ఛాయ పరాకుగా వుంది. సరోజ ఆపి యిక లేచింది. "వస్తాను వదినగారూ" ఛాయ లోపలికి వెళ్లింది. తను పండగకి కొన్న కొత్తచీర, భర్త పంపిన వెయ్యికి తన దగ్గరున్న వెయ్యి కలిపి సరోజ కిచ్చింది.

"అవసరమైతే రాయి సరోజా: పంపిస్తాను. "కడుపునొప్పి పెద్ద జబ్బుకాదు. మంచిమందులు వాడితే సరి:"

వదినగారి వాత్సల్యానికి ఆమె కరిగి పోయింది. పాదాభివందనం చేసింది.

"లే ఈ కాస్తదానికేనా? . ఉత్తరం రాయండి వెళ్ళగానే." వీధిగుమ్మం దాకా వచ్చి సాగనంపింది వదిన-ఆడబిడ్డను.

సరోజకి పువ్వుల బాటపై నడుస్తున్నట్లే వుంది. బొట్‌హౌస్ కొంచెం దూరమైనా ఆమెకి ఎంతో భారంగా కనిపించింది. తను సాధించిన విజయపరంపర తన వాళ్ళతో చెప్పాలి.

ఇన్నాళ్ళు తాము 'వదిన్ని' శత్రువుగా అంచనా వేసుకున్నారు. అన్నయ్యకు రాసిన వుత్తరాలకు జవాబు రాకపోవటానికి 'వదినే' కారణమనితూర్పార పట్టారు. తిట్టారు. సరోజకి తగని సిగ్గుగావుంది. తామే దుర్మారులుగా కనిపించారు. 'వదిన' అన్నయ్యకంటే ఎంతో మంచిది.

"ఎక్కడ చచ్చావే ముండా. . "రంగాజమ్మ దూర్గాన్నుంచే కూతుర్ని తిట్టింది. కొడుకు డబ్బు పంపకపోవటం ఆమెకి పిచ్చిగావుంది.

ప్రకాశం గణాచారిలా గంతేశాడు. "ఎవడి దగ్గర పడుకున్నావే ముండా? ఇంతసేపు ఏం చేస్తున్నావక్కడ?"

సరోజ రెండువేలు తల్లికిచ్చింది. అంత డబ్బు చూడగానే రంగాజమ్మకి గుక్కతిరగ లేదు. దివాకర్ రెండువందలో, మూడొందలో సాయం చేస్తాడనుకుంది: కొడుకుమీద ప్రేమ వుప్పొంగింది.

"మాటల్లో కరుస్తాడు కానీ వెన్నమనసు పిచ్చితండ్రిది."

"చాల్లే అన్నయ్య కనిపించలేదు. వదినే యిచ్చింది. ఇంకా కావలిస్తే రాయమంది. నాకు చీర, బొట్టు యిచ్చింది." సరోజ గర్వంగా చెప్పింది.

ప్రకాశం, రంగాజమ్మ ముఖాలు చూసు

కున్నారు.

సరోజ వదిన్ని స్తోత్రం చేస్తూనేవుంది.

డబ్బు! ప్రాణంలేకపోయినా ప్రాణమిస్తుంది. వ్యక్తులమధ్య ఆకర్షణరేపే అయస్కాంతం!

"ఆవిడకయినా మనమీదకి దయవచ్చింది." రంగాజమ్మ వితర్కించుకుంటూ అంది.

ఒకమంచి భావం పెంచుకుని వాళ్ళు కదలి వెళ్ళారు.

3

ఛాయకి భోజనం చెయ్యాలనిపించలేదు. పాపకి తినిపించి మంచంమీద వాలిపోయింది. మనస్సునుంచి ఆవిరులు వస్తున్నాయి. చెడ్డవారు మంచిపని చేస్తే హర్షిస్తారు. మంచివారు చెడ్డపనిచేస్తే ఖిన్నులవుతారు. ఛాయ అదే అవస్థలోవుంది. భర్తయొక్క గతాన్ని అతని నోటినుంచే విన్నది. అతడి ఆవేదన గుర్తించింది. తమ కులంవారికోసం చేసిన నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాలు విని హర్షించింది. మరి అదంతా బొమ్మ. నేడు సరోజద్వారా బొరుసు తెలిసింది. భర్త చేసింది, సరోజ చేసిన త్యాగంలో ఎన్నోవంతు? తన జీవితాన్ని కాల్చుకుని తన అన్న జీవితాన్ని వుద్ధరించింది. భర్త దగాకోరులా కనిపించాడు.

గడియారం రెండుకొట్టింది. దివాకర్‌కి లంచ్ టైం. ఇంటికి వస్తాడు. భర్తనిచూడ బుద్ధికాలేదు. పాపనిలేపి బయటకి వచ్చింది. పోలయ్య పోర్టికోలో కునికిపాట్లు పడుతున్నాడు. ఛాయనుచూసి లేచాడు. "నేను బయటికి వెళుతున్నాను."

సిటీబస్‌లకోసం వెయిట్ చెయ్యడం అవస్థగానేవుంది. టి. నగర్ వెళ్ళి వచ్చేసరికి ఏడు అయింది. దివాకర్ ఇంటికి రాలేదు.

"మిమ్మల్ని అడిగారండి అయ్యగారు మధ్యాహ్నం" పోలయ్య చెప్పాడు.

"సర్లే!"

కాఫీ తాగుతుండగా ఆటో ఆగింది. ఛాయ తొంగిచూసింది. సదాశివం లోపలికి వస్తున్నాడు. తండ్రిని చూడగానే ఆమె దిగులు కాస్తతగ్గింది. నవ్వుతూ ఎదురు వెళ్ళింది.

"ఉత్తరం రాస్తే స్టేషన్‌కి వచ్చేదాన్నికదా నాన్నగారూ!"

"ఎందుకమ్మా" అంటూ మనవరాల్ని అందుకున్నారు.

రాత్రి భోజనాలదగ్గర సదాశివం తను వచ్చిన పని అల్లుడితోనూ, కూతురుతోనూ చెప్పాడు.

"సంక్రాంతి వస్తోంది కదమ్మా. బొంబాయి నుంచి అక్కా, బావ వస్తున్నారు. మీరుఒక్క పండక్కి రాలేదు. ఈసారి తప్పదు."

"దానికి మీరు శ్రమపడి రావాలా? ఉత్తరం రాస్తే సరిపోదూ!" దివాకర్ నొచ్చుకున్నాడు.

ఆ సంస్కారం వెనుక ఛాయకి కృత్రిమం కనిపించింది. ఇదివరకు భర్తని వదలి వెళ్ళాలనిపించేదికాదు. ఇప్పుడు పారిపోవాలని అనిపిస్తోంది.

"రేపుదయం బయల్దేరుదాం నాన్నగారూ!"

దివాకర్ భార్యకేసి విస్మయంగా చూసి, "రెండ్రోజులాగి వెళదాం! నించున్న పాటున సెలవు దొరుకుతుందా?" అన్నాడు.

"వీలుంటే వస్తాం నాన్నగారూ," అంది ఛాయ ముఖం ముడ్చుకుని.

పొద్దుపోయేదాకా తండ్రితో మాట్లాడుతూ కూర్చుంది. దివాకర్ రమ్మంటూ దగ్గుతున్నాడు. ఛాయ లెక్కపెట్టలేదు. సదాశివం అది గమనించి "పొద్దు పోయింది. పడుకోమ్మా" అన్నాడు.

ఛాయ గదిలోకి వచ్చింది. దివాకర్ నిద్ర నటిస్తున్నాడు. తన మంచం దూరంగా జరుపుకుని పడుకుంది.

"విశేషముంది" అనిపించింది దివాకర్‌కి. నెమ్మదిగా లేచాడు. ఛాయ గోడవైపుకి తిరిగి పడుకుంది. పాపని తన మంచంమీద పడుకోబెట్టి ఛాయపక్క పడుకున్నాడు. కాలితో కితకితలు పెట్టాడు.

"బాగుంది మేళం.నాకు వంట్లో బాగాలేదు." అంది మరింత ముడుచుకుని దూరంగా జరుగుతూ.

"మనసు బాగాలేదని నాకూ తెల్సింది. ఏం జరిగింది?"

ఛాయ మాట్లాడలేదు.

"ప్రయాణంవద్దన్నాననని కోపమా? పోన్లే రేపు నువ్వు మీ నాన్నగారితో వెళ్ళు. నేను తర్వాత వస్తాను" ఆమెను దగ్గరగా లాక్కున్నాడు.

ఛాయకి అతని స్పర్శ మంటగావుంది. లేచి వెళ్ళి ఎదురుగావున్న మంచంపై పడుకుంది.

ఛాయ మర్నాడు తండ్రితో ప్రయాణమైంది.

ఇంటికి వచ్చినా ఛాయకి మనశ్శాంతి లేదు. పండగ వాతావరణంలో ఏమాత్రం వుత్సాహం చూపించలేకపోయింది.

"రావే ముగ్గులు పెడదాం!" సరస్వతి చెల్లాయిని పిలిచింది.

"నువ్వు పెట్టేయి అక్కా! నేను అన్నీ మరచిపోయాను." ఛాయకి నిరుత్సాహంగా వుంది.

సరస్వతి నిర్ఘాంతపోయింది. "బాగుందే, బొంబాయిలోవున్న నాకు జ్ఞాపకం వున్నాయి. నువ్వు మరచిపోయావా?.. లే. లే"

సరస్వతి పెరట్లోకి లాక్కెళ్ళింది. ఛాయ అయిష్టంగా ముగ్గుబుట్ట అందుకుంది. వీధంతా సంక్రాంతి సంబరంలో వుంది. తుడిచేవారూ, నీళ్ళుచల్లేవారూ, ముగ్గులుపెట్టేవారూ! ఛాయ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూనే ముగ్గుపెడుతోంది.

సరస్వతి దగ్గరకొచ్చింది. "అరగంటయినా నీ ముగ్గు తెమలలేదేమిటే ఛాయా. అవతల అమ్మ పేరంటానికి పిలుస్తోంది."

"అయిపోయిందక్కా."

"అలా వున్నావేం? ఒంట్లో బాగాలేదా?"

"భలేదానివే . నిక్షేపంగా వున్నాను." జీవంలేకుండా నవ్వింది ఛాయ.

"వచ్చినప్పటినుంచి చూస్తున్నాను. చాలా డల్‌గా వున్నావు. దివాకర్ యెందుకురాలేదు?"

"రేపు వస్తారు."

"మరది మీ బావలాగే చిరచిరల మనిషా?"

సరస్వతి చెల్లెలి పెళ్లికి రాలేకపోయింది భర్తకి సెలవులేక. ఛాయది కులాంతర వివాహమని తెలియగానే చెల్లెలికి వుత్తరం రాసింది. ఛాయ అక్క భయానికి నవ్వి వూరుకుంది. ఉత్తరానికి సమాధానం రాయలేదు.

"కాదులే!" నిర్లిప్తంగా అంది ఛాయ.

సరస్వతికి సంతృప్తి కలగలేదు. ప్రేమించి చేసుకున్న పెళ్ళి గురించి, సంసారం గురించి ఏ ఆడదయినా ఘనంగాచెప్పుకుంటుంది. ఛాయ మౌనంగావుంది. అంటే యిద్దరిమధ్యా కీచులాటలు వచ్చాయా? సరస్వతి నేరుగా అడగలేక పోయింది.

"ఈ దశలో తప్పుచేశావన్న భావన రాకూడదు ఛాయా? నిన్ను అర్థం చేసుకోవడంలేదని బాధపడటం కన్న, ఎదరవార్ని అర్థం చేసుకోవడానికి నువ్వే ప్రయత్నించాలి. అలా జరిగితే సమస్యే వుండదు."

తరాల పరవడివల్ల ఏర్పడిన జీవిత విధానానికి, ఆ స్త్రీత్వానికి సరస్వతి ప్రతినిధి. ఒక సాంప్రదాయ సమాజాన్ని ఆశ్రయించుకొని పెనవేసుకుపోయి వారసత్వంగా వస్తున్న చరిత్రను కాదని పురోగమనంతో 'ఛాయ' కొత్త బాట తొక్కడం సరస్వతికి విప్లవంగా కనిపించింది. మార్పు ఏదయినా రాజీపడి తీరాలి! మధ్యతరగతి జీవితాలు రాజీ పడలేకపోతే మనుగడుండదు.

మర్నాడు భోగిపండుగ.

ఉదయమే దివాకర్ వచ్చాడు. వచ్చిన గంటకు కాని ఛాయవెళ్లి కనిపించలేదు.

పొడిగా పల్కరించింది.

"పండగ అలసటంతా నీ ముఖంలోనేవుంది ఛాయా?"

ఆమె చిన్నగానవ్వి, "స్నానం చెయ్యండి అమ్మకి వంటలో సాయం చెయ్యాలి!" అక్కడ్నుంచి తరుముకొస్తున్నట్లు నటిచింది.

సీతమ్మకి యాభై దాటుతున్నా దారుఢ్యం తగ్గలేదు. ఆమె వంటల్లో ఒకర్ని ఆపేక్షించే మనిషికాదు. చిన్నకూతురు చొరవగా రావడం ఆమెకి సంతసంగావున్నా "నీ కెందుకమ్మా? అతడికేం కావాలోచూడు" అన్నది.

"టిఫిన్ అయిందిగా - ఇంకే మక్కర్లేదు" ఖాళీగా కూర్చుంటే భర్తతో మాట్లాడక తప్పదని వంటగదిలోకి వెళ్ళింది.

అల్లుళ్ళు యిద్దరూ లాంఛనంగా కలుసుకున్నారు. తమ గదుల్లోకిపోయి కూర్చున్నారు. రంగారావుకి తాను చిన్న వుద్యోగినని భయం. దివాకర్‌కి కులం గురించి భయం.

పన్నెండున్నరకి భోజనాలకి పిలుపువచ్చింది. సదాశివానికి, అల్లుళ్ళకి వడ్డించారు. సరస్వతి, ఛాయ వడ్డిస్తున్నారు. సీతమ్మ యింకా వంట పొయ్యి దగ్గరేవుంది.

"పండగ రోజున కూడ మైల కూడే. . సంధ్యావందనం చేసే నిష్ఠకుటుంబం మాది. తీసి ప్రక్కగా వడ్డించు." రంగారావు పెళ్ళానికి పురమాయించాడు. దివాకర్ ముందు తను అల్పజీవి కాదన్నవిషయం రంగారావుకి రుజువు చేసుకోవాలని వుంది.

అక్కడున్న వాళ్ళంతా ఘ్రాన్పడిపోయారు. సరస్వతి గొడవ పెరక్కుండా ఎదురుగా వడ్డించింది.

"ఏ వూరన్నావు దివాకర్ మీది?" రంగారావు అన్నం కలుపుకుంటూ అడిగాడు.

దివాకర్ చెప్పాడు.

"మీ నాన్నగారు ఏం చేస్తున్నారు"

దివాకర్ సిగ్గుపడుతూ చెప్పాడు.

"కళావంతులా....ఐసీ .ఆ చెరువు గట్టు మీద యిల్లేనా?"

దివాకర్ గాలికి వూగే దిష్టిబొమ్మలా తల ఆడించాడు.

"సరోజ ఏమవ్తుంది? చెల్లెలు కదూ! నిన్ను ఎక్కడో చూశానిదివరకు. ఒకటే పోలిక. ఆ పిల్ల దగ్గరికి రాజమండ్రీలో వున్నప్పుడు రెండు మూడుసార్లు వచ్చాను. ఎ సెక్సీ డెవిల్. ఓమారు మావూళ్లో మేళం జరిగినపుడు రాయుడు దిగంబర నృత్యం చేసిన వాళ్ళకి రెండువేలు యిస్తానన్నాడు. ఎవరూ రాలేదు. సరోజ ముందు కొచ్చింది ఎ నైస్ ఫిగర్! ఆ తర్వాత మా వూరి వాళ్ళందరూ మీ యింట్లోనే మకాం పెట్టారు."

దివాకర్ అమావాస్య చంద్రుడయ్యాడు. అన్నం తినాలనిపించలేదు. చెయ్యి కడుక్కుని లేచిపోయాడు.

"మీ కసలు మతివుందా?" సరస్వతి

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల

సెక్సుస్పెషలిస్టు డా॥ పి. కుమారస్వామి దేవర

మార్వాడి గుడివద్ద; ఫోన్: 551, తెనాలి (ఎ. పి.)

బ్రాంచి: 26, నార్తుబోగ్ రోడ్, మద్రాసు-17.

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఉత్తమ సిద్ధ వైద్యము

హస్త ప్రయోగం, అంగము చిన్నదగుట, సంభోగ కాలమందు అకస్మాత్తుగా అంగము కృశించుట, శుక్ల నష్టము, నపుంసకత్వము, (ఒక డోస్‌తో ఎన్నడూ కని విని ఎరుగనంత వీర్యస్తంభన కలిగి హాయినిచ్చును, అసంతృప్తి చెందు స్త్రీ, పురుషులు వాడతగినది) స్వప్నములు, కుష్టు, బొల్లి, చర్మవ్యాధులు, హెర్నియా (గిలక), పోస్టుద్వారా కూడా వైద్యం చేయబడును. ఉబ్బసం, క్షయ, ఆయాసం దగ్గులకు ఉచిత వైద్యం - రండి.

వరిబీజము (బుడ్డ), హెర్నియా, మూత్ర వ్యాధులు, ఆపరేషన్ లేకుండా బాగుచేయబడును. స్వయంగా వచ్చి సంప్రదించవలెను.

బ్రాంచీలు:-తిరుపతి, నెల్లూరు, గుంటూరులలో త్వరలో తెరవబడును.

మొగుడ్ని అడిగింది.

సదాశివం, సీతమ్మపోయి బ్రతిమాలినా దివాకర్ రాలేదు. ఆఖర్ని ఛాయ వెళ్లింది. దివాకర్ బట్టలు సర్దుకుంటున్నాడు.

"మీ బావ మనిషేనా?" క్రోధంగా అడిగాడు.

"ఏం? తను చేసింది, చూసింది చెప్పాడు. అబద్ధమైతే ఖండించలేకపోయారా? మీవాళ్లు చేస్తున్నది రహస్యమైన పనా?" ఛాయకి మొగుడ్ని ఎదిరించడానికి రంగం ఏర్పడింది.

దివాకర్ బిగిసిపోయాడు.

"ఆపని మీరు పరువు తక్కువగా భావించి నప్పుడు సరోజకి పెళ్లి చేసి వుండవల్సింది. మీ అవసరాలు తీరాకా ఆదర్శాలు వల్లించడం కాదు."

దివాకర్ ఫట్టలేని ఆగ్రహంతో చెయ్యి ఎత్తాడు.

"చేతకాని వాళ్ళకి పౌరుషం ఎక్కువ."

దివాకర్ మంచంమీద కూలబడిపోయి "నన్ను చిత్రవధ చెయ్యకు ఛాయా" బిగ్గరగా అరిచాడు.

4

"మీ అసమర్థత వల్లే ఈ బ్రాంచి పాడై పోయింది. ఇన్ని లక్షల నష్టానికి మీరిచ్చే సంజాయిషీ నమ్మను. సంస్థ అభివృద్ధి దృష్ట్యా మిమ్మల్ని తీసివెయ్యడం తప్పని సరి. సారీ మిస్టర్ దివాకర్. యు కెన్ గో."

యం. డి. రూంనుంచి దిగాలుగా బయటికి వచ్చాడు దివాకర్. సెక్రెటరీ ప్రక్కకి కేక వేశాడు. "మళ్ళారండి. బాస్‌కి నచ్చచెబుతా నీలోగా."

అది అంధకారంలో ఆశాకిరణం. లేని తప్పులు తనకి అంటగట్టి నోర్మూసారు. సుధీర్‌రాయ్ ప్రమోషన్‌కి తనని వెనక్కినెట్టారా?

దివాకర్ ఆశగా ప్రయత్నిస్తునే వున్నాడు. సెక్రటరీకి పదివేలు యిచ్చాడు. వారానికి రెండుసార్లు బొంబాయివెళ్లి వస్తున్నాడు. అయినా ప్రగతి కనిపించలేదు. యం.డి.తో యింటర్వ్యూ దొరకలేదు.

"ఎన్నిసార్లు త్రిప్పుతారు సార్. ఉన్నదంతా తగలేసుకున్నాను. దఫాకి అయిదు వందలు ఖర్చవుతోంది. నాకేం ఆస్తిపాస్తులులేవు. రెక్కలమీద ఆధారపడ్డవాడ్ని." సెక్రటరీతో మొరపెట్టుకున్నాడు.

సెక్రటరీ అనునయించాడు. దివాకర్‌ని బార్‌కి తీసుకువెళ్ళాడు. రెండు వందలు వదిలాకా," రాత్రే యం.డి. కాంటినెంటల్ టూర్‌కి వెళ్ళాడు. రెండున రండి. మీవిషయం సెటిల్ చేసేస్తాను" చల్లగా చెప్పాడు.

దివాకర్ గంగిరెద్దులా తలూపి రైలు ఎక్కాడు. సెంట్రల్లో దిగేసరికి పైసాలేదు. నడిచి యింటికి వెళ్ళాడు నిప్పులు చెరిగే యెండలో.

"వెళ్ళినపని ముఖంమీదే కనిపిస్తోందే!" ఛాయ అడిగింది.

దివాకర్ మంచినీళ్ళుతాగి మంచంపై కూర్చున్నాడు.

"ఇంకా ఎందుకీ తిరిగడం? పాతికవేలు తగలేశారు? మరో వుద్యోగం చూసుకో కూడదూ?" ఛాయ విసురుగా అడిగింది.

"అదంత సులువా ఛాయా?"

• "ఇలా నాశనం చెయ్యడం సులువా?"

ఆమె విసుర్లు అతడికి అలవాటయిపోయాయి. మరోగ్లాసు మంచి నీళ్ళు త్రాగి కళ్ళుమూసుకున్నాడు.

ఉద్యోగం పోవడం, దానికి భర్తచేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఛాయ గమనిస్తోంది. బ్యాంక్ బాలెన్స్, తన నగలు హుళక్కి. విలువైన ఫర్నిచర్ పోయింది. సంసారం దివాళాతీసింది. బంగళా ఖాళీచేసి వెస్టు మాంబళంలో అద్దె ఎనభై యిచ్చి చీకటి కొట్టులో ప్రవేశించారు.

"ముందర బియ్యం సరుకులు తీసుకరండి. మీరొస్తేగాని వంట చెయ్యడానికి వీలులేదు." ఛాయ సంచి మంచంమీదకు విసిరింది.

వెళ్ళాలని లేదు. ప్రయాణపు అలసట. మానసిక అశాంతి. కాని కాళికలా నించున్న ఛాయకి ఎదురు చెప్పలేక బలవంతంగాలేచాడు.

ఐశ్వర్యం అనుభవించి దారిద్ర్యాన్ని

పొందటంకంటే ఘోరమైన శిక్ష మరోటిలేదు. దరిద్రం భయంకరమైనది. ఆకలికేకలు ప్రాథమిక సమస్యకి చెందినవయినా అవి ఎటువంటి సంస్కారాన్నయినా దెబ్బకొడతాయి.

రోజులు భయంకరంగా గడుస్తున్నాయి. ఒకే కప్పుక్రింద వుంటున్నా ఇద్దరూ ఘోరంగా పోట్లాడుకుంటారు! అదే కాలక్షేపం.

ఒకటవ తారీఖు వచ్చింది. రేపు ప్రయాణానికి డబ్బుకావాలి. రూపాయలు తెచ్చే వస్తువులు, ఇంట్లో ఏంలేవు.

ఛాయ వుల్లిపాయలు వలుస్తోంది. దివాకర్ మెల్లిగాపోయి ఆమె ప్రక్కన కూర్చుని "రేపు వెళ్ళాలి ఛాయా" అన్నాడు.

"నా దగ్గర డబ్బేంలేదు."

"తెలుసు. .మీ నాన్నగారికి వైరిచ్చి, ఓ వెయ్యి తెప్పించు: తర్వాత యిచ్చేద్దాం."

"ఆయన కుబేరుడేం కాదు."

"ఛీ, నీకు బుద్ధిలేదు. నా ఏడుపేమయినా పడుతోందా?"

"నేనుకూడా ఏడవనా?"

ఛాయతో పోట్లాడి దివాకర్ రోడ్డెక్కాడు. ఎక్కడికి పోవాలో తెలియదు. డబ్బు సంపాదించాలి. తెలిసిన ముఖంకోసం తడుముకుంటూ నడుస్తున్నాడు. చితికిపోయిన దివాకర్ పేరాశగా ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

సాయంత్రందాకా నడచి, యిక ఓపికలేక మౌంట్‌రోడ్డులో ఓ దుకాణంముందు కూర్చున్నాడు నీరసంగా. ఏం తినటానికి పైసలు లేవు.

"అన్నయ్యా!" తడుముకుంటూ ఓయువతి అతడి దగ్గరకి వచ్చింది. సరోజని తెలియగానే తలవంచుకున్నాడు.

"ఇలా అయిపోయావేం అన్నయ్యా?"

జరిగింది చెప్పాడు. "నీ వంట్లో యెలా వుంది?"

"ఇప్పుడు బాగానేవుంది. మైనర్‌రాజు సినిమా తీస్తున్నాడు. నన్ను హీరోయిన్‌గా బుక్ చేశాడు. నీకోసం పాతయింటికి వెళ్ళాం నిన్న. లేవన్నారు. అడ్రస్ యివ్వు. రేపు వస్తాను."

చితికిపోయిన అన్నగార్ని చూడగానే సరోజకి మనస్సు చలించిపోయింది. గుప్పెడు నోట్లు అతడి జేబులో పెట్టింది.

దివాకర్‌కి తల వాలిపోయింది. ఆరోజు తనవాళ్ళు తన గుమ్మంలోకివచ్చి ప్రాధేయపడితే, ఎదిగిపోయాననుకున్న అహంకారంతో విదిలించి కొట్టాడు. ఈనాడు బురదలోవున్న సరోజ తన సంస్కారాన్ని జయించింది.

దివాకర్ కంటినుండి కన్నీరు పెల్లుబికి సరోజ చేతులపై పడింది. ఆమె తన చీర కొంగుతో అతడిముఖం తుడిచింది.

"కష్టాలు వచ్చినప్పుడు కృంగిపోతే ఎలాగరా అన్నయ్యా! ఏం బాధ పడకు. మేమంతా లేమా?"

"ఈ వెధవపై జాలి చూపకమ్మా. నాలాంటి రాక్షసుడ్నికూడా క్షమించి ఆదరించారంటే మీరు మనుషులుకారు దేవతలు."

అంతలో ఓ యువకుడు అక్కడికివచ్చి, "సరోజా! నాన్ వెళ్లికిళమై వరువేన్ " అన్నాడు. సరోజ తలూపింది.

"వస్తానమ్మా . . రేపు తప్పకుండారా. . " దివాకర్ ముందుకెళ్లి పోయాడు.

5

"శ్రీ దివాకర్!

భర్తగా పిలవటానికి నాకు సిగ్గుగావుంది. నీ భవిష్యత్తుకోసం నా జీవితంతో జూదం ఆడావు. ప్రతీసారి బొంబాయినుంచి నిరాశగా వచ్చేవాడివి. ఈసారి నీ ఆనందంచూసి పొంగిపోయాను. నువ్వు తెచ్చిన నగలు, చీరలు చూసి మళ్ళా మంచిరోజులు వచ్చాయనుకున్నాను.

"యం.డి.ని డిన్నర్‌కి పిలిచాను. ఆయన్ని ప్లీజ్ చేస్తే మన పనయి పోతుందన్నావు." గృహిణిగా ఆతిథ్యాన్ని ఏర్పాటుచేశాను. మంచి నీళ్ళకి పిలిస్తే తీసుకువెళ్ళాను! ఆ రోగ్ నా చీర లాగేడు.

కెవ్వున అరిచాను. నువ్వెక్కడుంటావ్? నాటకంలో నీపాత్ర యిక వుండకూడదు.

పెళ్ళాన్ని తార్చడంతో నీపని పూర్తయ్యింది. ఇది పథకం ప్రకారం వేసిన వల. ఇదే విషయం బొంబాయినుంచి రాగానే నాతో చెప్పి వుంటే, నీతో కాపురం చేసినందుకు, శరీరాన్ని అతనికి అప్పగించి యెండ్రిన్ తాగేదాన్ని తర్వాత. ఇప్పుడు నన్ను మోసం చేశావు.!

నీకంటే ఎన్నోరెట్లు నీ వాళ్ళునయ్యం. కుల వృత్తి ప్రకారం వ్యభిచారం చేసుకుంటున్నారు. వృత్తికోసం నువ్వు వ్యభిచారం చేయించావు. నీ ఆదర్శాలు కేవలం గాలిబుడగలు. రాజకీయ నినాదాల్లా తెచ్చిపెట్టుకున్నవి. ఆత్మగౌరవమే వుంటే కూలిపని చేసుకునయినా సరే, సరోజకి పెళ్ళి చేసేవాడివి. నీది ద్వంద్వనీతి. వాళ్ళ పతనంలో, ఆ బురదలో పెరిగి అవసరాలు తీరాక అసహ్యించుకున్నావు.

చదువుకోసం చెల్లెలుపయోగపడింది. ఉద్యోగానికి పెళ్ళాం వుపయోగించింది. శభాష్ ఇప్పుడు చెప్పు సుభాషితాలు. పైకి రావడానికి ఆశయాలు ఒక ఎత్తు, ఒక వల, ఒక ఎర! ఇలాంటి యువకిశోరాలే రేపటి మన సంస్కృతికి వైతాళికులు!

ఇంకా నీలాంటి వ్యాపారిని 'మొగుడు' అని మురిసిపోయే ఆడమనసు నాకులేదు. అందుకే డైవోర్సుకి అప్లయ్ చేస్తున్నాను. మిగతా విషయాలు నా లాయర్ వచ్చి మాట్లాడుతారు. రెండు పడవల్లో చెరో కాలుపెట్టి పయనించడం మంచిది కాదని కాలమే నీకు చెబుతుంది.

మన పెళ్ళి, సంసారం ఒక పీడకల నా జీవితంలో. నువ్వు సంపాదించే అధికారము, ఐశ్వర్యం శవాలంకరణ వంటివి. పాప బాధ్యత ఏమయినా నీకు యిచ్చేదిలేదు. మరో పదేళ్ళు పెంచితే ముసలితనం హాయిగా గడపడానికి దానిచేత 'కంపెనీ' పెట్టించగలవ్. నువ్వు నడుస్తున్నది పాకుడురాళ్ళమీద! పతనం ప్రతిక్షణం నీ దాపులోనే వున్నది. వుంటుంది. వుండాలి!

సెలవ్!

ఛాయ."

దివాకర్ కుర్చీలో కూలబడి పోయాడు. □